

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษาศึกษา ประจำวิทยาเขต ประกอบด้วยงานต่าง ๆ 2 ด้านคือ

1. ด้านกิจการนักศึกษา ประกอบด้วย 4 งานคือ 1.1) งานองค์การนักศึกษา 1.2) งานกิจกรรมนักศึกษา 1.3) งานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัย 1.4) งานประสานงานกิจการนักศึกษา

2. ด้านสวัสดิการนักศึกษา ประกอบด้วย 3 งานคือ 2.1) งานแนะแนวการศึกษา และอาชีพ 2.2) งานพยาบาล 2.3) งานสวัสดิการหอพัก

เพื่อจะได้นำไปเป็นกรอบกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต เป็นการวิจัยเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม (Participatory Policy Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการวิจัยเชิงนโยบายของ Majchrzak (1984 : 20-A ; อ้างในวิโรจน์ สารรัตนะ. 2548 : 23) ตลอดจนศึกษางานวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ร่างยุทธศาสตร์ (Development of Tentative Strategies)

ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์ (Development of Strategies)

กลุ่มที่ศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน

488 คน

ระเบียบวิธีวิจัย ใช้วิธีวิจัยประเภทต่าง ๆ หลายประเภท โดยดำเนินการควบคู่กันไป ตามแนวคิดของนักวิชาการ ตามความคิดเห็นสอดคล้องกันของ Majchrzak (1984 : 20A) และวิโรจน์ สารรัตนะ (2548 : 23) ด้วยวิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) ประกอบด้วย วิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) ได้แก่การสำรวจความคิดเห็น และ

ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมาย การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การสัมมนา เชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รายงานผู้บริหารระดับสูงสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขต มหาสารคาม การวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะ คือ

1. ระยะที่ 1 ร่างยุทธศาสตร์ (Development of Tentative Strategies)

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยประเภทต่าง ๆ โดยระเบียบวิจัยแต่ละประเภทจะดำเนินการไปพร้อมกับคู่ขนาน (Parallel) และข้อมูลที่ได้รับจากผลการวิจัยแต่ละประเภทได้นำไปใช้ในการพัฒนาเป็นร่างข้อเสนออย่างเท่าเทียมกัน (Equivalent Status Design) ตามแนวคิดวิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) (Majchrzak, 1984 : 20-A ; อ้างใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2548 : 23) มี 5 แบบ โดยการแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็นดังนี้

- 1.1 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis)
- 1.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Interview)
- 1.3 การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมาย (Target Group Interview)
- 1.4 การสำรวจความคิดเห็น (Opinion Survey)
- 1.5 กรณีศึกษาแบบพหุกรณี (Multi-Case Study)

มหาวิทยาลัยในประเทศ 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยต่างประเทศ 2 แห่ง คือ ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาประเทศญี่ปุ่นและสถาบันวิทยาศาสตร์การกีฬาและมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเกาหลี

ข้อค้นพบจากวิธีการศึกษาทั้ง 5 วิธี ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาใช้ในการร่างยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ดังมีรายละเอียดการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis)

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบของยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2542 : 5) คู่มือนักศึกษา ว่าด้วยระเบียบข้อบังคับ ประกาศที่ควรทราบ สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขต มหาสารคาม 2548 วิสัยทัศน์ และแนวทางการดำเนินงานสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต มหาสารคาม ตามกรอบการพัฒนาวิทยาเขตปีงบประมาณ 2553 – 2556 เพื่อทำแผนงาน

โครงการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาของสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคามรวมทั้งการปฏิบัติตามภารกิจให้สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานของ สมศ. กพร และสถาบันการพลศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 ระเบียบและข้อบังคับสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 (วิทยาเขต) รวมทั้งคู่มือการประกันคุณภาพภายใน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวปฏิบัติที่ดี พ.ศ. 2553 รายงานประจำปีการศึกษา 2550 (2550 – 2551) ของสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รายงานประจำปี 2549 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม คู่มือการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 สถาบันการพลศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษารายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2550 ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา (พ.ศ. 2552 - 2555) ยังได้ศึกษาจากเอกสารประกอบการประชุมเสวนาเรื่องแนวทางการพัฒนาสถาบันการพลศึกษาสู่ออนาคต พ.ศ. 2549 และข้อมูลของสถาบันการพลศึกษาที่เผยแพร่และสามารถสืบค้นผ่าน Internet โดยผลจากการศึกษาจะนำเสนอเป็น “บริบท” ของการจัดการ จำแนกเป็นรายด้าน 7 งาน 2 ด้าน คือ 1. ด้านกิจการนักศึกษาประกอบด้วย 1.1 งานองค์การนักศึกษา 1.2 งานกิจกรรมนักศึกษา 1.3 งานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัย 1.4 งานประสานงานกิจการนักศึกษา 2. ด้านสวัสดิการนักศึกษา ประกอบด้วย 2.1 งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ 2.2 งานพยาบาล 2.3 งานสวัสดิการหอพัก นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาโดยยึดหลักความสอดคล้องของข้อมูลจากการศึกษาเป็นสภาพปัจจุบันสำหรับร่างยุทธศาสตร์

1.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Interview)

กลุ่มเป้าหมาย โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบาย ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง ทั้งอดีตและปัจจุบันทางด้านพลศึกษาและกีฬา สถาบันการพลศึกษาส่วนกลาง สำนักงานการกีฬาและนันทนาการการกีฬาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย สมาคมกีฬา โดยใช้วิธี Snow-Ball Technique จำนวน 10 คน เพื่อจะได้นำไปเป็นกรอบยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต (รายชื่อตามภาคผนวก ข)

1.3 การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมาย (Target Group Interview)

1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักศึกษา 7 งาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder Group) อาจารย์ หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ในสถาบันการพล

ศึกษา วิทยาเขตมหาสารคามและวิทยาเขตอื่น จำนวน 13 คน (รายชื่อตามภาคผนวก ค) โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์รอบที่ 1 ส่งไปยังกลุ่มเป้าหมายตรวจสอบ เพื่อยืนยันหรืออาจมียุทธศาสตร์เพิ่มเติมให้ตรวจสอบอีกในรอบที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องงานกิจการนักศึกษา ได้ร่วมคิดวิพากษ์วิจารณ์ และให้ยุทธศาสตร์เพิ่มเติมจากผลการวิจัยที่ดำเนินการได้ในขั้นตอนก่อนหน้า เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสม และเป็นไปได้มากขึ้น ตามหลักการ “มีส่วนร่วม” ที่จะส่งผลให้เกิดความมีพันธะผูกพันในการที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ผลการวิจัยจะเป็นการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต จำแนกเป็นรายด้าน จากนั้นให้นำเสนอผู้บริหารระดับสูง เพื่อเป็นยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ประจำวิทยาเขตต่อไป

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ ในการวิจัยเป็นชุดเดียวกับการสำรวจความเห็นดังกล่าวใน ข้อ 1.2

1.3.3 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มที่ศึกษาที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้หนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดำเนินการสัมภาษณ์

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจับประเด็นให้เป็นข้อเสนอที่สำคัญเสนอไว้เป็นความเรียงโดยนำเอา “ข้อความในสัมภาษณ์” ที่สำคัญมาอ้างอิงประกอบ การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักศึกษา 7 งาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder Group) อาจารย์ หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต จำนวน 13 คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1.4 การสำรวจความคิดเห็น (Opinion Survey)

1.4.1 กลุ่มที่ศึกษา ในการสำรวจความคิดเห็นที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด ประกอบด้วย ผู้บริหาร ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ได้แก่ รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต 17 แห่ง ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 วิทยาเขตภาคเหนือ ได้แก่ วิทยาเขต เชียงใหม่ วิทยาเขตลำปาง วิทยาเขตเพชรบูรณ์ วิทยาเขตสุโขทัย กลุ่มที่ 2 วิทยาเขตภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ วิทยาเขตมหาสารคาม วิทยาเขตอุดรธานี วิทยาเขตศรีสะเกษ วิทยาเขตชัยภูมิ กลุ่มที่ 3 วิทยาเขตภาคกลาง ได้แก่ วิทยาเขตกรุงเทพฯ วิทยาเขตชลบุรี วิทยาเขตสุพรรณบุรี วิทยาเขตอ่างทอง วิทยาเขตสมุทรสาคร กลุ่มที่ 4 วิทยาเขตภาคใต้ ได้แก่ วิทยาเขตยะลา วิทยาเขตชุมพร วิทยาเขตกระบี่ และวิทยาเขตตรัง โดยการสุ่มตัวอย่างภาคละ 2 แห่ง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) บุญส่ง โกสะ (2552 : 154) ประกอบด้วยผู้บริหาร อาจารย์

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ลำดับที่	กลุ่มที่ใช้ในงานวิจัย	กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ผู้ทรงคุณวุฒิ	-	10
2	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	-	10
3	รองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต	17	8
4	ผู้ช่วยอธิการบดี ประจำวิทยาเขต	170	80
5	รองคณบดีประจำวิทยาเขต	51	22
	รวม	238	130

1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Opened End Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) ชนิดปลายเปิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในประเด็นต่าง ๆ ตามขอบเขตเนื้อหาการวิจัยที่กำหนดได้จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2 ด้าน คือ

- 1) ด้านกิจการนักศึกษา ประกอบด้วย 4 งานคือ
 - (1) งานองค์การนักศึกษา
 - (2) งานกิจกรรมนักศึกษา
 - (3) งานพัฒนานุคลิกภาพและวินัย
 - (4) งานประสานงานกิจการนักศึกษา

2)ด้านสวัสดิการนักศึกษา ประกอบด้วย 3 งานคือ

- (1) งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
- (2) งานพยาบาล
- (3) งานสวัสดิการหอพัก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย

1. ผู้ตอบประจำอยู่ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขตใด
2. สถานะผู้ตอบดำรงตำแหน่งใด
3. ประสบการณ์การทำงาน มีอายุเท่าใด
4. เพศใด (ชายหรือหญิง)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ การประสานงานประจำคณะในการดำเนินงาน ในประเด็น 1) การวางแผน 2) การจัดรูปงาน 3) การบังคับบัญชา 4) การประสานงาน 5) การควบคุม และประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ประจำวิทยาเขต ในประเด็น 7 งาน

2 ด้าน คือ

1. ด้านกิจการนักศึกษา ประกอบด้วย

- 1.1 งานองค์การนักศึกษา
- 1.2 งานกิจกรรมนักศึกษา
- 1.3 งานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัย
- 1.4 งานประสานงานกิจการนักศึกษา

2. ด้านสวัสดิการนักศึกษา ประกอบด้วย

- 2.1 งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
- 2.2 งานพยาบาล
- 2.3 งานสวัสดิการหอพัก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหายุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ในประเด็นเกี่ยวกับ 1) การวางแผน 2) การจัดรูปงาน 3) การบังคับบัญชา 4) การประสานงาน 5) การควบคุม

มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การเลือกตอบและให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เป็นคำถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ในประเด็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านกิจการนักศึกษา ประกอบด้วย 4 งานคือ
 - 1.1 งานองค์การนักศึกษา
 - 1.2 งานกิจกรรมนักศึกษา
 - 1.3 งานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัย
 - 1.4 งานประสานงานกิจการนักศึกษา
2. ด้านสวัสดิการนักศึกษา ประกอบด้วย 3 งานคือ
 - 2.1 งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
 - 2.2 งานพยาบาล
 - 2.3 งานสวัสดิการหอพัก

1.4.3 การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- 1) การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น

แบบสอบถามแบบปลายเปิด การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่านจึงเป็นการพิจารณาว่าขอบเขตเนื้อหาการวิจัยที่กำหนดได้จากการวิเคราะห์และการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7 งาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

- (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต
- (2) สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์

(3) เสนอแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

(4) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน คือ ดร.สุรัตน์ ดวงชาตม ดร.ศิริ ถีอาสนา รศ.ดร.อำนาจ คำดีอ ผศ.ดร.อนุชา นิลประพันธ์ นายทวีศักดิ์ ศูนย์กลาง นายจางวัฒน์ สัตยานุรักษ์ ดร.กิติพงษ์ โพธิมุ รศ.สุรชา อมรพันธ์ ผศ.ดร.ทวีศิลป์ สืบวัฒนะ ดร.พัฒนาชาติ กฤติบวร แล้วมาทำการตรวจสอบ มีความครอบคลุมในเชิงทฤษฎีอันเป็นความตรงเชิงโครงสร้างหรือไม่ และพิจารณาว่าข้อคำถามในแบบทดสอบถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องของวัตถุประสงค์การวิจัยอันเป็นเชิงตรงเนื้อหาหรือไม่ โดยใช้เทคนิคการวัดความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index : IOC) ใช้เกณฑ์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในช่วง 0.5 พบว่าข้อคำถามแต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมและความเป็นไปได้เท่ากับ 4 ทุกข้อ เกินกว่าเกณฑ์ 0.5 ทุกข้อ จึงถือว่าข้อคำถามทุกข้อมีความตรงเชิงเนื้อหา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีเพียงบางข้อคำถามส่วนน้อยที่มีการปรับแก้ไขการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสม บุญชม ศรีสะอาด (2535 : 23) โดยผู้วิจัยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้หรือไม่

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาที่ต้องการวัด โดยการแทนค่าในสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมแทนคะแนนรายข้อตามดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงเกินกว่า 0.50 ทุกข้อ ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 แต่มีคำถามบางข้อที่ต้องปรับปรุงสำนวนการใช้ภาษาไทย ด้อยค่าตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้มีความเหมาะสมและสื่อความหมายตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษามากขึ้น

2) การหาความเชื่อมั่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 แบบ คือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็น 2) แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ดังนั้น ผู้วิจัยได้หาคุณภาพทางเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

(1) คุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตามข้อ 4 และ หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient Method) แบบครอนบาค (Cronbach, 1970 ; อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 40) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.876 ส่วนค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างจริงในสถาบันการพลศึกษาจำนวน 35 คน (รายละเอียดในภาคผนวก)

(2) แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำไปทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างจริงในสถาบันการพลศึกษาจำนวน 10 คน แล้วนำมาปรับปรุงก่อนที่จะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3) การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มที่ศึกษา โดยใช้หนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนผู้วิจัย ในเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4) การวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามแบบปลายเปิดเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) การวิเคราะห์ข้อมูล จึงใช้วิธีการจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่เป็นสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความคาดหวังและแนวทางพัฒนา

การสำรวจความคิดเห็นผู้บริหาร อาจารย์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต 17 แห่ง ประกอบด้วย กลุ่มภาคเหนือ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลุ่มภาคกลางและกลุ่มภาคใต้ โดยการสุ่มตัวอย่างภาคละ 2 แห่ง แบบ Cluster Random Sampling

การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ ดังนี้

(1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 47)

4.51 – 5.00 หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
2.51 – 3.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00 – 1.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

(2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิด ในตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหายุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ในตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหายุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต และในตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหายุทธศาสตร์และข้อเสนอการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปผลเป็นความเรียง

1.5 กรณีศึกษานแบบพหุกรณี (Multi-Case Study)

1.5.1 การศึกษาการบริหารจัดการงานกิจการนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยภายในประเทศ จำนวน 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การเลือกมหาวิทยาลัยเพื่อการศึกษาครั้งนี้ คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการประเมินคุณภาพติดลำดับ 1 ใน 5 ของประเทศ คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะการจัดกิจกรรมนักศึกษาและกีฬาได้รับการยอมรับในด้านกีฬาและกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้านการศึกษาและการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้รับการยอมรับในด้าน

คุณภาพด้านการบริการชุมชนและเป็นสถาบันอุดมศึกษาใหม่ ที่เน้นท้องถิ่น และปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง

ในการเข้าสู่พื้นที่สถานศึกษาทั้งสามแห่งดังกล่าว ใช้วิธีการโทรศัพท์นัดหมายล่วงหน้ากับผู้บริหารและอาจารย์ แล้วเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีหนังสือขออนุญาตในการศึกษาวิจัยลงนามโดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามไปด้วย

ในการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตสภาพทั่วไป การรับฟังจากเทปบรรยาย การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายหลัก (Key Informants) เช่น รองคณบดี ผู้ช่วยอธิการบดี หัวหน้างาน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเป็นขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย 7 งาน นอกจากนี้ ได้รับมอบเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อการศึกษาด้วย ซึ่งผลจากการศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอเป็นความเรียง จำแนกเป็นรายด้านและมีภาพประกอบ

1.5.2 การศึกษาการบริหารจัดการงานกิจการนักศึกษามหาวิทยาลัยภายนอกประเทศ จำนวน 2 แห่ง คือ สถาบันวิทยาศาสตร์การกีฬาและมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ เกาหลี ประเทศเกาหลี การศึกษาดูงานด้านการศึกษากีฬา และศูนย์วิทยาศาสตร์ การกีฬา ณ ประเทศญี่ปุ่น เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้ศึกษาดูงาน โดยได้รับฟังคำบรรยายจาก คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่ง และการได้รับเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำมาศึกษาในภายหลัง ซึ่งผลจากการศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปเป็นความเรียง จำแนกออกเป็นรายด้าน และมีภาพประกอบ

2. ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์ (Development of Strategies)

ในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วยวิธีการ 3 ขั้นตอนดังนี้

2.1 การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ อิงผู้เชี่ยวชาญ หรือสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2.2 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder Group Operational Seminar)

2.3 นำเสนอผู้บริหารระดับสูงสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม

2.1 การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ อิงผู้เชี่ยวชาญ หรือสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญงานกิจการนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก 3 ประการ ดังนี้ คือ 1) เป็นผู้มี

ประสบการณ์ในการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา มาไม่น้อยกว่า 2 ปี 2) มีตำแหน่งในการบริหารงานในฝ่ายกิจการนักศึกษา 3) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท

การตรวจสอบผู้ทรงคุณวุฒิหรืออิงผู้เชี่ยวชาญซึ่งดำเนินการติดต่อนัดหมายทางโทรศัพท์ล่วงหน้า เมื่อได้กำหนดวันเวลานัดหมายแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือราชการที่ลงนามโดย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการมาร่วมสัมมนา โดยมีร่างข้อเสนอ ตลอดจนผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานศึกษาพิจารณาประกอบการให้การสัมมนาด้วย ในการสัมมนาผู้วิจัยขออนุญาตจากผู้เชี่ยวชาญบันทึกเสียงการสัมมนาโดยเครื่องบันทึกเสียงด้วย จะได้นำมาถอดเทปและสรุปเป็นข้อเสนอแนะที่สำคัญในภายหลัง ผลการสัมมนาและการถอดเทปบันทึกเสียงในลักษณะเป็นความเรียง โดยมี “ข้อความการสัมมนา” ที่สำคัญอ้างอิงประกอบด้วย หรือจัดสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิหรืออิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 คน ซึ่งผลการวิจัยจะได้นำเสนอเป็นยุทธศาสตร์ในบทที่

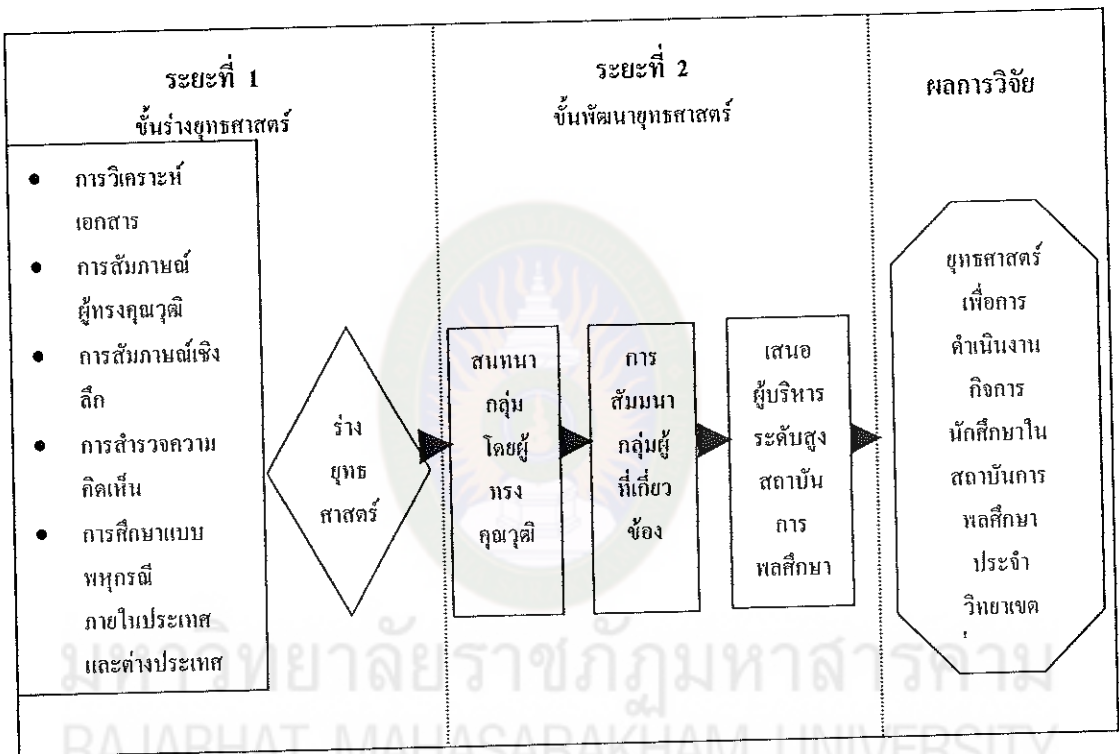
2.2 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder Group

Operational Seminar)

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับงานกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ภาคละ 2 คน ได้ร่วมกันคิด วิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผลการวิจัยที่ดำเนินการได้ในขั้นตอนก่อนหน้า เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากขึ้น ตามหลักการ “มีส่วนร่วม” ที่จะส่งผลให้เกิดความมีพันธะผูกพันในการที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปด้วย ในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วย รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี หัวหน้างานฝ่ายกิจการนักศึกษา และผู้สนใจมีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ศิษย์เก่า โดยการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ 1 ครั้ง และผู้สนใจมีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ จำนวน 13 คน โดยผู้วิจัยจะได้นำเสนอ (Present) ผลการวิจัยที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และผลจากการพัฒนาร่างยุทธศาสตร์หลังจากการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือสนทนากลุ่มแล้ว รวมทั้งเอกสารสรุปผลการวิจัยและการพัฒนาร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว ต่อกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังกล่าวข้างต้น เพื่อการวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งผลการวิจัยได้นำเสนอเป็น “ยุทธศาสตร์” ในบทที่ 4

2.3 นำเสนอผู้บริหารระดับสูงสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม

นำผลการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต เสนอต่อผู้บริหารระดับสูง ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม จากผลสรุปการสัมมนากลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณายุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ที่เหมาะสม และเป็นไปได้ต่อไป

แผนภาพที่ 11 ขั้นตอนการวิจัย เรื่อง “ยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษา

ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต”

จากแผนภาพที่ 18 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก ระยะที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เอกสาร จะช่วยให้ผู้วิจัยได้สารสนเทศจากการวิเคราะห์เอกสารการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การสัมภาษณ์เชิงลึก การสำรวจความคิดเห็น การศึกษาพหุกรณี มหาวิทยาลัยภายในประเทศ 3 แห่ง และการศึกษาพหุกรณีมหาวิทยาลัยภายนอกประเทศ 2 แห่ง ข้อค้นพบจากวิธีการศึกษาทั้ง 5 วิธี ได้นำไปใช้ในการร่างยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ขั้นตอนที่สอง ระยะที่ 2 ของการวิจัยเป็นการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการ

นักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ประกอบด้วยวิธีการ 3 ขั้นตอนคือ การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ อิงผู้เชี่ยวชาญ หรือสนทนากลุ่ม การสัมมนาเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง และการนำเสนอผู้บริหารระดับสูงในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม เพื่อปรับปรุงพัฒนายุทธศาสตร์จนได้ข้อสรุปที่เป็นยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต รายละเอียดสรุปผลยุทธศาสตร์จะปรากฏในบทที่ 4

รายงานผลการวิจัยยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ดังนี้

1. บทนำ : ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุเป้าหมายของการศึกษาให้สถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า “การศึกษาระดับอุดมศึกษา มุ่งพัฒนาความเจริญของงานทางด้านสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในการระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนาประเทศและมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ”

ในด้านการจัดการพลศึกษาและสุขศึกษา สถาบันการพลศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2548 และได้รับประกาศราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา ตอนที่ 13 ก เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2548 และทำให้พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ สถาบันการพลศึกษาได้ถือกำเนิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2548 เป็นต้นมา การที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทางด้านความรู้ ความสามารถทางสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ เพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง การที่จะได้มาซึ่งผลผลิตที่มีความสมบูรณ์ทุกด้านดังกล่าวนี้ งานกิจการนักศึกษาจึงมีหน้าที่บริการ ในการช่วยเหลือนักศึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนและให้ความสำคัญว่า “การพัฒนาการศึกษา คือ พื้นฐานทางด้านทฤษฎีและทางด้านปรัชญาที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของอุดมศึกษา และเป็นเหตุผลที่จะต้องมีการกิจการนักศึกษา” The Institute of Physical

Education (2006 : 4) ฝ่ายกิจการนักศึกษาซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนากิจการนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์พร้อมไปด้วย ความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม มีโลกทัศน์ที่เหมาะสม แต่ในสภาพปัจจุบันพบว่า ฝ่ายกิจการนักศึกษายังประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เป็นต้นว่านักศึกษาไม่กล้าแสดงออก ขาดความมั่นใจในตนเอง อายุที่จะเข้าร่วมกิจกรรม สาเหตุที่สำคัญ คือ กลัวผลการเรียนต่ำ กลัวเรียนไม่ทันเพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษาบางคนขาดความเอาใจใส่ ปล่อยให้ให้นักเรียนจัดกิจกรรมตามลำพังไม่มีการให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา ไม่มีอาจารย์ช่วยแก้ไข ไม่อุทิศเวลาให้กับงานกิจกรรม เกรงว่าจะสอนไม่ทัน ไม่มีเวลาเตรียมการสอน ทำให้ฝ่ายกิจกรรมไม่ประสบผลสำเร็จ สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคาม ได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2550 ได้สรุปจุดอ่อน มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต พบจุดอ่อนที่ต้องพัฒนา คือ

1. ขาดการส่งเสริมด้านกีฬาและสุขภาพอย่างจริงจัง นอกเหนือจากการกีฬา
2. ระบบสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบ
3. งบประมาณสนับสนุนค่อนข้างน้อยมีไม่เพียงพอ

ส่วนมาตรฐานด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา จุดอ่อนที่ต้องมีการพัฒนา คือ

1. การขาดความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษา
2. การจัดระบบแนะแนวอาชีพยังไม่เป็นระบบ
3. ขาดความร่วมมือการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ฝ่ายกิจการนักศึกษาของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านกิจการนักศึกษาโดยตรง จึงมีความประสงค์จะกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขตทั่วประเทศ 17 แห่ง เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตตามเป้าหมายของสถาบันการพลศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา
ประจำวิทยาเขต

ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการ

การวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนที่ 1 ร่างยุทธศาสตร์ (Development of Tentative Strategies)

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยประเภทต่าง ๆ โดยระเบียบวิจัยแต่ละประเภทจะดำเนินการไปพร้อมกับคู่ขนาน (Parallel) และข้อมูลที่ได้รับจากผลการวิจัยแต่ละประเภทได้นำไปใช้ในการพัฒนาเป็นร่างข้อเสนออย่างเท่าเทียมกัน (Equivalent Status Design) ตามแนวคิดวิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) (Majchrzak, 1984 : 20-A ; อ้างใน วิโรจน์ สารรัตนะ. 2548 : 23) มี 5 แบบ โดยการแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็นดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis)

เป็นการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประชุม รายงานประจำปี คู่มือปฏิบัติงาน รายงานการประกันคุณภาพ เอกสารตีพิมพ์เผยแพร่อื่น ๆ ของหน่วยงานโครงการ และข้อมูลของสถาบันการพลศึกษาที่เผยแพร่และสามารถสืบค้นผ่าน Internet โดยผลจากการศึกษาจะนำเสนอเป็น “บริบท” ของการจัดการ จำแนกเป็นรายด้าน 7 งาน ที่นำมาศึกษา คือ การประสานงานกิจกรรมนักศึกษาประจำคณะ งานแนะแนว งานพยาบาล งานกิจกรรม งานพัฒนาบุคลิกภาพ งานสวัสดิการหอพัก งานองค์การนักศึกษา

1.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Interview)

กลุ่มเป้าหมาย โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบาย ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง ทั้งอดีตและปัจจุบันทางด้านพลศึกษาและกีฬา สถาบันการพลศึกษาส่วนกลาง สำนักงานการกีฬาและนันทนาการ การกีฬาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย สมาคมกีฬา จำนวน 10 คน เพื่อจะนำไปเป็นกรอบยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษาประจำวิทยาเขต

1.3 การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมาย (Target Group Interview)

1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา 7 งาน 2 ด้าน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder Group) อาจารย์ หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต 17 แห่ง จำนวน 13 คน โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์รอบที่ 1 ส่งไปยังกลุ่มเป้าหมายตรวจสอบ เพื่อยืนยันหรืออาจมียุทธศาสตร์เพิ่มเติมให้ตรวจสอบอีกในรอบที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียงานกิจกรรมนักศึกษา ได้ร่วมคิดวิพากษ์วิจารณ์

1.4 การสำรวจความคิดเห็น (Opinion Survey) การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมาย (Target Group Interview)

1.4.1 กลุ่มที่ศึกษา ในการสำรวจความคิดเห็นที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด ประกอบด้วย ผู้บริหาร ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต ได้แก่ รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขต และโดยการตอบแบบสอบถาม จำนวน 13 คน

1.5 กรณีศึกษาแบบพหุกรณี (Multi-Case Study)

1.5.1 การศึกษาการบริหารงานกิจการนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยภายในประเทศ จำนวน 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การเลือกมหาวิทยาลัยเพื่อการศึกษาครั้งนี้ คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการประเมินคุณภาพติดลำดับ 1 ใน 5 ของประเทศ คือ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะการจัดกิจกรรมนักศึกษาและกีฬา ได้รับการยอมรับในด้านกีฬาและกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้านการศึกษาและการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพด้านการบริการชุมชนและเป็นสถาบันอุดมศึกษาใหม่ ที่เน้นท้องถิ่น และปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง

1.5.2 การศึกษาการบริหารจัดการงานกิจการนักศึกษามหาวิทยาลัยภายนอกประเทศ จำนวน 2 แห่ง คือ สถาบันวิทยาศาสตร์ การกีฬาประเทศญี่ปุ่นและมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติเกาหลี ประเทศ เกาหลี การศึกษาดูงานด้านการศึกษากีฬา และศูนย์วิทยาศาสตร์ การกีฬา ณ ประเทศญี่ปุ่น เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้ศึกษาดูงาน โดยได้รับฟังคำบรรยายจาก คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่ง และการได้รับเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำมาศึกษาในภายหลัง ซึ่งผลจากการศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปเป็นความเรียง จำแนกออกเป็นรายด้าน และมีภาพประกอบ

2. ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์

ในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วยวิธีการ 3 ขั้นตอนดังนี้

2.1 การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Expert Seminar)

เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญงานกิจการนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก 3 ประการ ดังนี้ คือ 1) เป็นผู้มีประสบการณ์ในการ

บริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา มาไม่น้อยกว่า 2 ปี 2) มีตำแหน่งในการบริหารงานในฝ่ายกิจการนักศึกษา 3) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท

การตรวจสอบผู้ทรงคุณวุฒิหรือสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งดำเนินการติดต่อนัดหมายทางโทรศัพท์ล่วงหน้า เมื่อได้กำหนดวันเวลานัดหมายแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือราชการเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยมีร่างข้อเสนอ ตลอดจนผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ 13 คน

2.2 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder Group Operational Seminar)

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียกับการงานกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษาประจำวิทยาเขต ได้ร่วมกันคิด วิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผลการวิจัยที่ดำเนินการได้ในขั้นตอนก่อนหน้านี้ เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากขึ้นตามหลักการ “มีส่วนร่วม” ที่จะส่งผลให้เกิดความมีพันธะผูกพันในการที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปด้วย ในกลุ่มนี้ผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วย รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี หัวหน้างานฝ่ายกิจการนักศึกษา และผู้สนใจมีส่วนเกี่ยวข้อง ศิษย์เก่า โดยการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ 1 ครั้ง และผู้สนใจมีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ จำนวน 13 คน

2.3 นำเสนอผู้บริหารระดับสูงสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม

นำยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขตเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม จากผลสรุปการสัมมนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อพิจารณายุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขตที่เหมาะสม และเป็นไปได้ต่อไป

4. ผลการวิจัยที่คาดหวังในครั้งนี

ยุทธศาสตร์การประสานงานกิจการนักศึกษาประจำคณะประกอบด้วย

4.1 ยุทธศาสตร์งานองค์กรนักศึกษา

4.1.1 ให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

4.1.2 ให้ความสะดวกในการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา

1) ด้านการวางแผน

(1) ควรมีการประชุมผู้บริหาร 5-6 ครั้งต่อปี

(2) ให้มีการวางแผนการปฏิบัติงานและแผนงบประมาณกับหัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษารวมทั้งผู้บริหารประจำเขต

(3) ควรมีการประชุมเพื่อเตรียมการหรือมอบหมายงานแก่บุคลากรเมื่อมีการดำเนินงานตามโครงการเกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

2) ด้านการจัดรูปแบบ

(1) ควรจัดบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยมอบให้รองอธิบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาส่วนกลาง กำหนดรูปแบบงานกิจการนักศึกษา

(2) มอบนโยบายการสัมพันธ์ระหว่างงานกับฝ่ายอื่นทั้งภายในภายนอกเกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

(3) มีการปรับปรุงการจัดหน่วยงานให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน โดยการจัดประชุมเกี่ยวกับงานกิจการนักศึกษาอาจารย์ฝ่ายกิจการนักศึกษาประจำวิทยาเขตและนักศึกษา

3) ด้านการบังคับบัญชา

(1) มอบอำนาจในการบังคับบัญชาจากอธิการบดีไปยังรองอธิการและการบังคับบัญชาไปยังบุคลากรทุกระดับ

(2) สถาบันการศึกษาควรมีการจัดการในรูปแบบการสัมมนา การประชุมหนังสือสั่งการระบบ Inter-net รวมทั้งข่าวสาร

(3) มีการจูงใจบุคลากร ในการปฏิบัติงานโดยมอบอำนาจรองอธิบดีประจำวิทยาเขต

4) ด้านการประสานงาน

ควรมีการประสานงานกับบุคลากรอื่น ๆ โดยการประสานงานกับรองอธิการหน่วยงานอื่นและผู้บริหาร โดยการศึกษาดูงานมหาวิทยาลัยอื่น

(1) ขอความร่วมมือจากบุคลากรอื่น ๆ หรือจากนักศึกษามาร่วมในการดำเนินงานโดยมอบรองอธิการดำเนินการ ขอความร่วมมือตามนโยบายการสร้างเครือข่าย จากสถาบันการศึกษา

(2) ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ แผนยุทธศาสตร์และติดตามรายงานทุกระดับ

5) ด้านการควบคุม

(1) ควรมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดควรมีระบบการรายงาน ติดตาม เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา

(2) ใช้ยุทธศาสตร์ ควบคุมงานให้เหมาะสมกับกลุ่มงาน

4.2 ยุทธศาสตร์งานกิจกรรมนักศึกษา

4.2.1 ควรวางระบบให้ชัดเจน

4.2.2 การปฏิบัติต้องชัดเจน รวมทั้งความรับผิดชอบ เพราะเป็นงานที่

ละเอียดอ่อน

4.2.3 บุคลากรต้องให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม

4.3 ยุทธศาสตร์งานพัฒนาบุคลากร

4.3.1 นักศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี ตามความต้องการของสังคม

4.3.2 จัดกิจกรรมเสริมทุกรูปแบบ

4.3.3 ต้องยึดระเบียบ ปฏิบัติอย่างชัดเจน

4.4 ยุทธศาสตร์งานแนะแนว

4.4.1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ใช้ช่องทางเกี่ยวกับงานกิจการ นักศึกษาโดยแจ้งและปฏิบัติทุกระดับในการดำเนินงาน

4.4.2 หาดลาดแรงงานให้นักศึกษา แหล่งแรงงานให้มาก

4.4.3 จัดทำยุทธศาสตร์การศึกษาต่อหลากหลายรูปแบบ

4.5 ยุทธศาสตร์งานพยาบาล

4.5.1 การกำหนดให้มีพยาบาลวิชาชีพโดยตรง

4.5.2 การให้บริการต้องถูกต้องตามหลักวิชาชีพ

4.5.3 ควรให้มีพยาบาลวิชาชีพที่มีความรู้ในการให้บริการ

4.6 ยุทธศาสตร์งานสวัสดิการหอพัก

4.6.1 มีการจัดสวัสดิการ ให้เป็นรูปธรรม

4.6.2 มีการให้บริการหอพักให้ทั่วถึง

4.6.3 จัดระบบระเบียบแนวปฏิบัติการอยู่หอพักอย่างชัดเจน